

τὸν καλλωπισμὸν τοῦτον ἀπαξ κατὰ ἑξ ἑβδομάδας ἢ δύο μῆνας, διότι τόσος καιρὸς ἀπαιτεῖτο ἕως νὰ μακρύνωσιν αἱ τρίχες καὶ νὰ δύναιμι νὰ τὰς συλλάβω με τοὺς δακτύλους. Ζωόφια δὲν με ἠνόχλουν, διότι ἡ ὑγρασία τοῦ ἀντροῦ μου ἦτον ἀντιπαθὴς εἰς αὐτά. Οὐδὲ τὰ μέλη μου δὲ ποτὲ ἐπρήσθησαν, διότι ἐγυμναζόμην ὡς περιέγραψα.

(Ἀκολουθεῖ).

Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ὅτε συνελήφθη καὶ διεδόθη ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ θαυμασία τῶν ὄντι ἰδέα τῆς παγκοσμίου ἐκθέσεως, τὸ μέγιστον τῶν ἐμποδίων ὑπῆρξε τὸ ἐφεξῆς. Ποῦ νὰ εὑρεθῇ θεοὶς κατάλληλος; ἢ, καὶ ἂν εὑρεθῇ, ὅποιον νὰ ἦναι τὸ κτίριον; πῶς νὰ ἐργασθῶσι τόσαι μυριάδες ἐργατῶν, καὶ ὁποίου ὕλικου νὰ γίνῃ χρῆσις; καὶ τί νὰ γείνωσιν τὰ γηραιά δένδρα, οἱ μάρτυρες αὐτοὶ τῶν παρελθόντων χρόνων, ὅσα ἤθελον τύχει κατὰ τὴν θέσιν ἐκείνην; Ὅλαι αὐταὶ αἱ δυσκολίαι ἦσαν ἀληθῆ προβλήματα, ἅτινα δὲν ἐλύθησαν ὑπ' οὐδενὸς τῶν παρουσιασθέντων ἐργολάβων· διότι ὅλοι προέτειναν νὰ κατασκευάσωσι παλάτια στερεὰ καὶ αἰώνια, ἀκολουθοῦντες τοὺς ἐξοχωτέρους μὲν ἀλλὰ καὶ συνήθεις κανόνας τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ἀλλὰ τὸ κοινὸν τῆς Ἀγγλίας δὲν ἐπεθύμει ταιαύτην οἰκοδομήν· ἐξ ἐναντίας ἀπῆτει νὰ ἦναι ἐφήμερος, νὰ ἔχῃ τοίχους λεπτοὺς καὶ διαφανεῖς, καὶ στέγην ἱλαρρὰν.

Ἡ λύσις τῶν προβλημάτων τούτων ἀπεδεικνύετο ἡμέρα τῇ ὑμέρᾳ δυσκολωτέρα, καὶ ὁ χρόνος παρήρηχτο, ὅτε ὁ Κ. Πάξτων συνέλαβε σχέδιον τεράστιον. Ἀλλὰ τίς οὗτος ὁ Κ. Πάξτων; ἦτο τάχα ἀρχιτέκτων, μηχανικὸς ἢ κάτοχος ἀλλῆς τινὸς ἐπιστήμης; Διόλου! ὁ Κ. Πάξτων ἦτο ἄπλοος κηπουρὸς τοῦ δουκὸς Δέβονσιρ, διανύσας ὁλόκληρον τὸν βίον μετὰ τῶν σπανιωτέρων καὶ ὡραιότερων ἀνθῶν τῆς οἰκουμένης. Ἐστοχάσθη λοιπὸν, ὁδηγούμενος ὑπὸ τῆς περὶ τὴν διατήρησιν τῶν ἀνθῶν τούτων πείρας του, ὅτι, ἀντὶ οἰκοδομήματος στερεοῦ, ἦτο προτιμότερον νὰ καθιδρυθῇ μέγα στέγαστρον ἐξ ὕδατος, κατὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὁποίου ἤθελε σθεασθῇ καὶ τὰς δυνεῖς αὐτὰς ὡς ἀνθὴ λειμῶνος. Καὶ ἰδοὺ ὁ Κ. Πάξτων ἐπιδεικνύων μικρὸν τεμάχιον χάρτου ἐφ' οὗ ἦτο ἐσχεδιασμένον τὸ μέγα καὶ ἀπέραντον στέγαστρον τοῦ Υ. δαίου κήπου (Hyde Park). Οἱ Ἀγγλοὶ, οἵτινες ἐννοοῦσιν εὐκόλως, καὶ ἐκτελοῦσι προθυμότερον ὅλα τὰ μεγάλα ἔργα, παρεδέχθησαν ἀμέσως αὐτὸ, καὶ μετὰ τινὰς μῆνας τὰ μέρη ἐξ ὧν σύγκειται τὸ μυθώδες ἐκεῖνο παλάτιον, μεταφερθέντα παρεσκευασμένα εἰς τὴν ὠρισμένην θέσιν, ἀπετέλεσαν, δαπάνῃ δύο ἑκατομμυρίων καὶ διακοσίων χιλιάδων δραχμῶν, τὴν μεγαλοπρεπῆ οἰκοδομήν ἐν ἣ ἀπετέθησαν τὰ θαυμάσια τοῦ κόσμου, καὶ ὑπὸ τὴν ὁποίαν περιεπλανήθησαν καὶ περιπλανῶνται διὰ σχεδὸν αἱ οὐλαὶ τῆς γῆς.

Τῇ 19 Ἀπριλίου καθ' ἡμᾶς, ἡ βασιλίς τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἐπισκέφθη ἐν παρατάξει καὶ πομπῇ,

τὸ μεγαλοῦργημα τοῦτο, καὶ μετὰ τὴν βασιλίδαν εἰσῆλθον εἰς αὐτὸ ὅλοι ὅσοι ἐπλήρωσαν ὡς τιμὴν εἰσόδου δρ. 8 καὶ λ. 40.

Ὡ! πόσον λαμπρὰ καὶ περίεργος ἦτο ἡ ἡμέρα ἐκείνη! Ποτὲ παρὰ τὰς πύλας θεάτρου, οὔτε ὅτ' ἐμείλιν νὰ παραστήσωσιν ἢ νὰ χορεύσωσι τὰ περιφημότερα πρόσωπα, δὲν συνεωρεῖτο τοσοῦτον πλῆθος! Αἱ πύλαι ἤνοιξαν τὴν ἐννάτην πρὸ μεσημβρίας· πόσαι πίδες κατεπατήθησαν, πόσα στήθη συνεβλήθησαν, πόσαι ἐσθῆτες κατικερατίσθησαν, πόσα σάβια ἐγένον ἀφαντα, πόσαι κραυγαὶ ἠκούσθησαν! Τέλος πάντων εἰσῆλθον ὅλοι ἐσπεύδον νὰ καταλάβωσι τὰς πρώτας θέσεις ἀλλ' ὑπῆρχον ἱκαναὶ διὰ ἐκσιτέσσας χιλιάδας θεατῶν; Ἡρχίσαν λοιπὸν καὶ πάλιν αἱ πρώται ἐρίδες καὶ αἱ συμπιέσεις, τῶν ὁποίων οὐδ' αὐταὶ αἱ Κυρίαι ἐμείναν ἀμέτοχοι. Ἀπῆτουν δικαιοματικῶς, καὶ δὲν εἶχον ἄδικον, νὰ ὑποχωρήσωσιν οἱ ἄλλοι εἰς αὐτάς· καὶ βεβαίως ἤθελον ἐπιτύχει ἐὰν οἱ θεαταὶ ἦσαν μόνον ἄνδρες· ἀλλ' ἐπρεπε ν' ἀπειθυνθῶσι καὶ πρὸς Κυρίας, καὶ τότε ἐδύνατο νὰ ἐπέλθῃ πάλιν, καὶ πάλιν ἀναμφιβόλως διεξοδικωτάτη. Πόσοι ἐγεθύμηνσαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην νὰ ἦσαν Κινέζοι, ὅταν εἶδον τὸν μανδάρινον Χαϊσίγκ κύψαντα, με πρόσωπον λεμονόχρουν, με ὀδόντας κιτρίνους, με βλέμμα ὑγρὸν, με μύστακα ἀπέραντον, με πῖλον δξύλοφον, μ' ἐπενδύτην ποδήρη, με κομβία τῆς ἐβδόμης κλάσεως, καὶ με βῆμα ὑπότρομον, ἐνώπιον τῆς βασιλίσσης, ἀσπασθέντα, κατὰ τὸ Ἀσιατικὸν ἔθος, τὸν πόδα τῆς!

Καὶ ὅμως δὲν ἐταράχθη ἡ τάξις, ἂν καὶ ὁ μὲν ἀριθμὸς τῶν θεατῶν ἀέβαιεν εἰς 24 000, θέσεις δὲ δὲν ὑπῆρχον εἰμὴ διὰ 4 ἢ 5000 χιλιάδας.

Ἐκαστος τῶν φερόντων εἰσιτήριον ἐνόμιζεν ὅτι μόνος αὐτὸς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τοποθετηθῇ καλῶς. Κύριε χωροφύλαξ, ἡρώτα, ποῦ εἶναι ἡ κλίμαξ ὑπ' ἀρ. 5; — Εἰς τὴν Κίναν, κύριε, πρέπει νὰ ὑπάγετε εἰς τὴν Κίναν ἐὰν θέλετε νὰ τὴν εὑρετε. — Κ' ἐγὼ ἔχω ἀρ. 101. ποῦ νὰ ὑπάγω, παρακαλῶ; — Γυρίσατε ὀπίσθεν τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν ἄκρην τῆς Περσίας, ἕως τὴν μικρὰν Ἀσίαν· ἐκεῖ θὰ εὑρετε τὴν κλίμακα. — Ποῦ εἶναι, κύριε χωροφύλαξ, ἡ θέσις τῶν κλιμάκων; — Ἡ θέσις αὐτή, κύριε, εἶναι εἰς τὸ κάτω πάτωμα.

Οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸ παλάτιον τοῦτο, εἰσερχόμενοι διὰ τῆς πρὸς μεσημβρίαν κυρίας πύλης, διαβαίνουσι διὰ μεγαλοπρεπεῦς θύρας εἰκτυωτῆς τῆς ἐποίας αἱ δύο πτυχαὶ εἶναι ὀρειχάλκιναι, καὶ συναντῶσι κατὰ πρῶτον ὡραίαν κρήνην ἐκ χρυστάλλου, ἥτις κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐγκαίνιων διέχεεν ἀφθόνως ὕδωρ τῆς Κολονίας, καθὼς καὶ πλῆθος ἀγαλμάτων, μετὰ τῶν ὁποίων διαπρέπουσι τὸ τῆς βασιλίδος, καὶ τὸ σύμπλεγμα τὸ παριστῶν τοὺς Ἀργοναύτας. Καὶ ἐξ ἀριστερῶν μὲν βλέπουσι τὰ πλοῦτη τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, ἐκ δεξιῶν δὲ τοὺς θησαυροὺς, τὰ ἀραβικὰ ἐνδύματα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Τύνιδος. Ἐκεῖ πλησίον καὶ ἡ Βρασιλία ἐπιδεικνύει τὰ πολύτιμα ξύλα καὶ τὰ ὀρυκτά της, ἡ δὲ Κίνα τὰ βαρύτιμα σκεύη καὶ ἄλλα βιομηχανικὰ προϊόντα της. Τρία λοιπὸν μέρη τοῦ κόσμου ἐρίζουσι κατὰ πρῶτον ποῖον νὰ ἐλκύσῃ μᾶλλον τὴν προσοχὴν τῶν εἰσερχομένων,

οἷτινες, ὅταν φθάσωσι πλησιέστερον τῆς κρυσταλλίνου κρήνης, ἐξ ἧς καταπίπτουσιν ἀβυσσώδως κρουνοὶ ὕδατος ὁροστεροῦ, καὶ ῥίψωσι τὸ βλέμμα πρὸς ἀνατολὰς, βλέπουσι διὰ μιᾶς τὰ διάφορα προϊόντα ὧν τῶν κλιμάτων καὶ ὧν τῶν τόπων. Στραφέντες δὲ πρὸς δυσμὰς, ἐξίστανται ἐνώπιον τῶν προϊόντων τῶν Ἀγγλικῶν ἀποικίων, τῆς καλλονῆς καὶ τῆς δυνάμεως τῶν μηχανῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, καὶ τῶν ἄλλων ἀνεκτιμήτων ἔργων τῆς βιομηχανίας τῆς.

Μετὰ τὴν ἐκθεσιν τῶν προϊόντων τῆς Κίνας, τῆς Τύνιδος, καὶ τῆς νοτίου Ἀμερικῆς, οἱ θεαταὶ μεταφέρονται εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦς τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης, καὶ ἐπισκέπτονται τὰ Ἑλβετικά βιομηχανήματα· ἐκεῖθεν δὲ μεταβαίνουν εἰς τὴν Γαλλίαν, τῆς ὁποίας τὰ προϊόντα συναμιλλῶνται πρὸς τὰ τῆς Ἀγγλίας. Ἐκεῖ πλησίον κεῖται ἡ Βελγικὴ, καὶ παρὰ ταύτην ἡ Αὐστρία ἦτις, ἐκτεινομένη ὀπίσθεν ἐκείνης, προσεγγίζει τὴν Γαλλίαν αὐτήν. Πρὸς ἀνατολὰς τῆς Αὐστρίας κεῖνται τὰ Γερμανικά Κράτη τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν τελωνιακὴν ἑνωσιν, καὶ μετ' αὐτὰ ἡ Ἀρκτική Γερμανία, ἡ Νορβηγία καὶ ἡ Σουηδία, ὅθεν οἱ ξένοι ἀπέρχονται εἰς Ῥωσίαν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰς Ὁμοσπονδίας πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Ἐνταῦθα οἱ περιηγηταί, τρεπόμενοι πρὸς ἀνατολὰς, καὶ διαβαίνοντες τὸ μέρος τοῦ παλατίου τὸ κεῖμενον ἀπέναντι ἐκείνου τὸ ὁποῖον διέτρεξαν, φθάνουσιν εἰς τὸ δεύτερον τμήμα τῶν Ὁμοσπονδίων πολιτειῶν· διατρίζοντες δὲ πλαγίως αὐτὰς, ἐμβαδύνουσιν εἰς αἶθουσαν ἀναπαύσεως, ἐκατέρωθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχουσι δύο αὐλαὶ ὅπου κεῖνται τρία δένδρα θάλλοντα, τῶν ὁποίων τὴν ἐκρίζωσιν δὲν ἐπέτρεψεν ἡ ἐξουσία. Ἐπειδὴ δὲ, ἐὰν περιελαμβάνοντο ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ κτιρίου, ἤθελον προσδληθῇ οἱ κανόνες τῆς συμμετρίας, ἀρέθισαν καὶ τὰ τρία ἀστεγῆ. Ἐκεῖθεν, διαπερῶντες τὸ Ῥωτικὸν τετράγωνον, διευθύνονται πρὸς δυσμὰς, καὶ ἐπισκεπτόμενοι καθ' ὁδὸν τὴν Δανίαν, καὶ τὸ ἀπέναντι μέρος τῆς Γερμανίας, τῆς Γερμανικῆς τελωνιακῆς ἐνώσεως καὶ τὴν Αὐστρίαν, διέρχονται ἀλληλοδιαδόχως διὰ τῆς Ὀλλανδίας, τῆς Βελγικῆς, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἰσπανίας, τῆς Πορτογαλλίας, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Τουρκίας, τῆς Περσίας, καὶ τῆς Ἀραβίας, καὶ φθάνουσιν ἐκ νέου εἰς τὴν κρυσταλλίνου κρήνης. Διαβαίνοντες τότε διὰ τῆς ἐκ δεξιῶν σιδηροτροχτοῦ θύρας, εἰσέρχονται εἰς νέας αἰθούσας ἀναπαύσεως, ὅπου ἀναψύχονται πρὶν ἢ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν Βρετανικὴν ἐπικράτειαν.

Μετὰ τὰς αἰθούσας ταύτας, ἐντὸς παρόδου κειμένης ἐκ δεξιῶν, ἄρχεται τὸ κατὰ τὰς Ἰνδίας Βρετανικὸν Κράτος. Οἱ περιηγηταί, διαβαίνοντες τὴν Ταπροβάνην, τὴν Μελίτην, καὶ πολλὰς ἄλλας ἀποικίας, φθάνουσιν εἰς τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκονται αἱ μηχαναί. Ἐκεῖ βλέπουσι μηχανὰς παντοίας καὶ σκεύη νηυτικὰ ἄξια λόγου. Μετ' ὀλίγον εἰσέρχονται εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ὀχημάτων, καὶ διαπερῶσι τὴν σιδηρῆν ὁδὸν ἐρῆς· κεῖνται δειγμάτων ἀμεκινήτων ἀκαζῶν. Πρὸς δὲ τὴν ἄκρην τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἐξ ἀριστερῶν, εὐρίσκονται μηχαναὶ ἀτμοπλοίων, μύλων, τυπογραφίας καὶ ὑφαντικῆς.

Οἱ περιηγηταί, διευθυνόμενοι πρὸς δυσμὰς, θαυμάζουσι τοὺς ὑφαντικούς ἵπτους τῆς μεταξῆς, τοῦ λίνου, τοῦ ἐρίου καὶ τοῦ βαμβακίου. Ὅλοι σχεδὸν αὐταὶ αἱ μηχαναὶ ἐργάζονται καθ' ὅσον ἐπισκέπτονται αὐτὰς οἱ ξένοι. Μετὰ ταῦτα εἰσέρχονται εἰς ἄλλας αἰθούσας ἀναπαύσεως, καὶ εἰς τινὰς αὐλὰς ἀστεγεῖς ὅπου ἀναψύχονται δένδρα ἄγρια.

Οἱ περιηγηταί, ἐπισκερθίντες τὰ μέρη περὶ ὧν ὡμιλήσαμεν ἐπιτροχίδην, διευθύνονται ἐκ νέου πρὸς ἀνατολὰς. Καὶ ἀπὸ Ἰθωσιν ἐξ ἀριστερῶν διάφορα εἶδη ἐκ βαμβακίου, ἐκ δερμάτων πολυτίμων, καὶ ἐξ ὀρυκτῶν, προχωροῦσι πρὸς δυσμὰς ὅπου ἀπαντῶσι πᾶς ἀνατολικῆς Ἰνδίας, τὴν Καναδικήν, τὴν νήτον Μιυρικίαν, τὴν Ταβάνην, κ. τ. λ., καὶ μετὰ ταῦτα φθάνουσιν εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶναι ἐκτεθειμένα εἶδη κατασκευασθέντα ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς σιδηρικά, ἐπιπλα, ὄργανα ποικίλλα, ἐργαλεῖα γεωργικὰ, πρὸς δὲ καὶ συλλογὴ ὀρυκτῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Ἀπὸ δὲ παρατηρήσῃ καὶ τὴν αἶθουσαν τῶν ἀγαλμάτων, φθάνουσιν εἰς τὸ τέρμα τῆς περιηγήσεως τοῦ κατωγείου, διατρέξαντες οὕτως ἑξ· σχεδὸν μίλια.

Μετὰ ταῦτα ἀναβαίνουν εἰς τὴν μεσημβρινὴν αἶθουσαν τοῦ ἀνωγείου διὰ τῆς κλίμακος τῆς διαχωρίζουσης τὴν Καναδικὴν ἀπὸ τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν· διευθύνονται δὲ πρὸς δυσμὰς, καὶ θαυμάζουσιν ἀλληλοδιαδόχως τὴν ἀπειρον ποικιλίαν χημικῶν προϊόντων, οὐσιῶν καταλλήλων πρὸς τροφήν καὶ ἄλλων φυτικῶν καὶ ζωικῶν, ὀπλων, πυροβόλων καὶ σχεδίων πλοίων. Πρὸς τὴν δυτικὴν ἄκρην τοῦ κτιρίου θαυμάζουσιν ἐπίσης ἐργαλεῖα φυσικῆς, μέταλλα πολύτιμα, μεταξωτὰ, ταινίας, σάλια, κεκρυφάλους, καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ παρεκεῖ ὄργανα μουσικὰ τῆς Γερμανίας, ἐργόχειρα ψαθόπλεκτα τῆς Ἑλβετίας, βαμβακερά τῆς Ἀμερικῆς, καὶ πολλὰ ἄλλα εἶδη ἀνήκοντα εἰς τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα τὸ κατώγειον. Τοιαῦτα καὶ ἄλλα ὥραία εἶδη περιέχει καὶ ἡ πρόσδορος κεντρικὴ αἶθουσα.

Ἐν τινὶ μέρει τῆς μεγάλης ταύτης αἰθούσης εἶναι ἀποτεθειμένοι οἱ ἐξωγραφημένοι ὅλοοι ὧν τῶν τόπων, καθ' ὅλην δὲ τὴν λοιπὴν φαίνονται τέρποντα τῶν ὀφθαλμῶν ἀγαλεῖα πέλινα, κρυστάλλοι, ὄργανα χειρουργίας, μουσικῆς καὶ φυσικῆς, καὶ διάφορα πρότυπα. Ἐκεῖθεν οἱ περιηγηταί, καταβαίνοντες τὴν κλίμακα τὴν διαχωρίζουσαν τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας ἀπὸ τῶν νήτων Ταπροβάνης καὶ Μελίτης, εὐρίσκονται καὶ αὖθις ἐνώπιον τῆς κρυσταλλίνου κρήνης κειμένης ἐν μέτῳ τοῦ οἰκοδομήματος, καὶ τρεπόμενοι πρὸς ἀριστερά, ἐξέρχονται διὰ τῆς ἀρκτικῆς πόλης.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ περιηγηταί ἐπισκέπτονται τέσσαρας αἰθούσας, ἐξ ὧν ἑκάστη ἔχει μῆκος ἐνὸς τρίτου τοῦ μιλίου (τὸ μίλιον σύγκειται ἐκ 1609 μέτρων καὶ 33 ἐκατομμέτρων)· ἐπειδὴ δὲ, διὰ τὴν ὑπάρχην ἐλευθέρᾳ ἢ διόδῳ ἐκατέρωθεν, τὰ διάφορα εἶδη εἶναι τοποθετημένα εἰς τὸ κέντρον, τὸ διάστημα τὸ ὁποῖον διέτρεξαν ἀπαρτίζεται ἐκ τεσσάρων περίπου μιλίων, εἰς ἃ, προστιθεμένων καὶ τῶν τοῦ κατωγείου ἑξ, συμπαοῦνται δέκα μίλια, ἱκανὰ νὰ καταπονήσῃ καὶ τὸν πλέον φιλοθεάμονα περιηγητὴν.

Ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ παλατίου τούτου,

τὰ ἐλκύνοντα πρὸ παντὸς ἄλλου τὸν θαυμασμὸν τῶν θεατῶν εἶναι τὰς ἐξῆς· ἡ κρυπτάλλινος κρήνη περὶ ἧς ὠμίλησαμεν ἤδη, ὁ περίφημος ἀδάμας Κοῖνορ, ἡ ὄριος φωτὸς, ἡ μηχανὴ ἡ κατασκευάζουσα ἐν ῥιπῇ ὁ φθαλμοῦ φακέλλου· ἐπὶ στολῶν, τὸ ἐκ μονολίθου γαι-ἀνθρακος περιχαλλῶς γεγλυμένον ἀνακλιντήριον, ἐφ' οὗ καθήνται ἐν ἀνέσει ἑπτὰ ἄνθρωποι, αἱ κομψοπρεπεῖς αἰθουσὴ τῆς Αὐστρίας καὶ αἱ τῆς ἀναπαύσεως. Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν θαυμασίων τούτων ἐκεῖνο οὐ τινοὶς πρέπει νὰ γινῇ ἐνταῦθα ἰδίως μνηεῖα, εἶναι τὸ ὄρος τοῦ φωτός. Τὸ ὄρος τοῦτο τοῦ φωτός, τὸ ὁποῖον, μὲ ὅλον τὸν πρὸς τὰ κλασικὰ ὄρη τῆς πατρίδος μου ἀρχαιολογικὸν ἔρωτά μου, ἤθελον, τὰ ὁμο-λογῶ ἐν κατανύξει, προτιμήσει καὶ τοῦ Παρνατοῦ, καὶ τοῦ Ὀλύμπου, καὶ αὐτοῦ τοῦ μουτοπόρου Ἐλικῶνος, ἀνῆκε πρὸ τινων μὲν ἐτῶν εἰς τὸν Ρούγγετ Σίγκ, βασιλέα τῆς Ααχόρας, σήμερον δὲ ἀνήκει εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς οἵτινες κατέκτησαν καὶ τὴν Ααχόραν, καὶ τὸν βασιλέα, καὶ τὸν ἀδάμαντά του. Τὸ ὄνομα ὄρος δὲν ἐδόθη ἴσως ἀτόπως εἰς αὐτόν, διότι εἶναι ὁ ὀγκωδέστερος τῶν σωζωμένων πολυτίμων λίθων. Ἀλλ' ἡ ἀξία του εἶναι ἐτι πλέον ὀγκώδης! διότι ἀντιστοιχεῖ πρὸς τεσσάρων ἐτῶν εἰσοδήματα τῆς Ἑλλάδος, ἢ πρὸς τὸ ἐξ ἑκατομμυρίων ἐξήκοντα δάνειον τὸ ὁποῖον ἐχορήγησαν πρὸς αὐτὴν αἱ τρεῖς Δυνάμεις! Διὰ τί νὰ μὴ σπεύσωμεν νὰ κατακτήσωμεν ἡμεῖς πρὸ τῶν Ἀγγλῶν τὴν Ααχόραν;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Dactylologie, ὑπὸ I. Barrois, μέγας τόμος εἰς 4ον. μετὰ 61 ἱχνογραφικῶν πινακῶν. Τιμᾶται φρ. 70.

Διατρέξαμεν τὸ βιβλίον τοῦτο ἀπ' ἀρχῆς· μέχρι τέλους, καὶ ἂν οὐκ ἀνέγνωμεν καὶ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ συλλαβὴν, ἐμαίναμεν ἀκόμη δισταζόντες ἂν ὁ συγγραφεὺς παίζων τὸ συνέταξεν ἢ σπουδάζων. Ἡ διάχυσις ὁμοῦ θὰ ἦτον δὲ αὐτὸν ὁπωσοῦν πολυδάπανος, διότι δὲν πιστεύομεν νὰ ἔχη αὐτὸς τὴν ἀξίωσιν ὅτι θὰ εὗρε-θῶσιν ἄνθρωποι οἵτινες καὶ νὰ πληρώσωσι καὶ ἀκόμη ν' ἀναγνώσωσι τὸ βιβλίον του.

Ἄν ἐπρόκειτο περὶ κακοήθους τινὸς καὶ ἐνταυτῷ ἀμαθοῦς ἀπατεῶνος, μὴ ἐννοοῦντος ὅτι ὅσας λέξεις τόσας ἀνοησίας ἐκφέρει, ἡ κρίσις δὲν θὰ ἦτον δύσκολος. Ἐκαστος ὅστις δὲν ἐδδελύττετο νὰ ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα πρὸς τὸ μυστάρων παραπέτασμα, εὐκόλως θὰ τὸ διέσχίζεν. Ἀλλὰ τοιαύτη ἡ περίστασις δὲν εἶναι ἐν-ταῦθα. Ὁ Κ. Βαβρόου δὲν εἶναι ἀμαθής. Πολλοὺ γε καὶ δεῖ. Ἡ πολυμαθεῖά του μάλιστα φαίνεται ἀπέ-ραντος, καὶ ἂν τις γλῶσσα ἀπωλέσθῃ ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης συγχύσεως ἐν Βαβυλῶνι, πέπεισμαι, ὅτι ὁ Κ. Βαβρόου τὴν εὔρε καὶ τὴν ἡξέυρει καὶ ἐκείνην. Ὁ Κ. Βαβρόου ἀπατεῶν δὲν εἶναι, φαίνεται πιστεύων ὅτι πρὸςθεύει, καὶ ἂν τινα ἀπατᾷ, ἑαυτὸν ἀπατᾷ πρῶτον. Ἡ πίστις του τὸν ἀπώλεσε.

Δακτυλογία δὲ ἐπιγράφεται τὸ σύγγραμμά του,

διότι διίσχυρίζεται ὅτι κατ' ἀρχάς, πιθανῶς πρὶν πλασθῇ ἡ γλῶσσα ἐντὸς τοῦ στόματος, οἱ ἄνθρωποι ὠμίλουν διὰ τῶν δακτύλων, ὅπερ τοῦλάχιστον εἶχε τὸ προτέρημα ὅτι δὲν ἀπετέλει πολλὴν ταραχὴν.

Ὁ Ἀδάμ, ὅταν ἤθελε νὰ εἰπῇ εἰς τὴν Εὐά ὅτι πεινᾷ, δὲν ἐπρολόγιζεν ὡς ἐν Μίλτωνι:

Μόνη σύντροφος, καὶ μόνη τῆς χαρᾶς μου κοινωνεῖ, γλυκυτέρ' ἂν ὅ,τι πᾶσι τῆς Εὐέμ αἱ ἡδοναί, ἀλλὰ συνάπτων τοὺς πέντε δακτύλους του, τοὺς ἔφε-ρεν ἐπανειλημένως πρὸς τὸ ἀνοικτὸν στόμα του! (σελ. 33).

Ἀλλ' ὁμοῦς ὁ Θεὸς ἀπεφάνισε νὰ ὁμιλῶσι καὶ ἄλ-λην γλῶσσαν ὡς ἄνθρωποι, καὶ ἠνέωξε τὰ χεῖλη αὐ-τῶν. Ἡ γλῶσσα δὲ αὕτη, ἣν ὁ συγγραφεὺς ὀνομάζει πατριαρχικὴν καὶ προελληνικὴν, ἦτον ὡς οὐδεμία ἄλλη ἢ αὕτη ἡ Ἑλληνικὴ! Ἄν ὑπὲρ αὐτῆς δὲν καθιστᾷ φιλοπρόσωπον ἴσως τὸν Κ. Βαβρόου ἢ πεποιθῆται ὅτι αὐτὸς μὲν ἡξέυρει τὴν Ἑλληνικὴν, οἱ δὲ ἄλλοι δὲν τὴν ἡξέυρουν, πεποιθῆται διττῶς ἐτραλμένη, ἂν ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ὑπὲρ τῆς τοικύτης ἀρχαιότητος τῆς γλῶσ-σης ἡμῶν εἶναι ὀρθή, τῷ χρεώστοῦμεν τῷ ὄντι μεγά-λην εὐγνωμοσύνην. Ὁ Ἀδάμ λοιπὸν καὶ ἡ Εὐά ὅταν ὠμίλησαν διὰ τοῦ στόματος, ὠμίλησαν Ἑλληνιστί (*).

Ἀλλ' ὀλίγον μετὰ τὸν Ἀδάμ, ἐφ' ἐνὸς τῶν ἀπογό-νων του ὅστις εἶχε γνωρίσει ἀκόμη αὐτόν, ἐπὶ τοῦ Νῶε, ἐσυγχίθησαν αἱ διαλέκτοι, δηλαδὴ ἡ λαλουμένη (ἐλ-ληνικὴ) γλῶσσα ἐξεχυδαίσθη πολλαχῶς, μόνος δὲ ὁ Ἰάφεθ διετήρησεν αὐτὴν καθάραν, καὶ κατὰ τὴν εὐλο-γίαν τοῦ Νῶε (ἐν Γενέσ. Θ'. κζ'. πλατύνας ὁ Θεὸς τὸν Ἰάφεθ) τὴν διέσπειρε πάλιν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν διὰ τῶν Πελασγῶν (σελ. 41), ὅπερ ἀναγνωρίζει καὶ ὁ Κικέρων (pro Archia), μαρτυρῶν ὅτι πανταχοῦ ἀ-ναγινώσκεται ἡ Ἑλληνικὴ, λέγει ὁ Κ. Βαβρόου, (σ. 42) μιγνύων, φοβούμεθα, ὀλίγον θαρραλέως χρόνους καὶ τόπους.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου παρέμενεν ἡ Ἑλληνικὴ ἀρχαί-τυπος ἐκείνη γλῶσσα καὶ παρ' ὅλοις τοῖς ἔθνεσι, τοῖς Κινέζοις, τοῖς Δρουΐδαις, τοῖς Μεξικανοῖς (σ. 46), ὡς γλῶσσα τῶν σοφῶν, γλῶσσα τῶν ἱερέων ἀπόκρυ-φος, ἧς ἡ ἐγγχωρίως λαλουμένη ἦν θυγάτηρ κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἦττον παραφθαρῖτα. Παρέμεινε δὲ ὁμοῦς παρ' ὅλοις τοῖς ἔθνεσι καὶ ἡ ἄλλη γλῶσσα, ἡ διὰ τῶν σχηματῶν, ἡ κυρίως γλῶσσα, ἧς ἡ φωνὴ ἦτον μόνον βοήθημα (σ. 35), καὶ εἰς τὴν θνῆμεθα ν' ἀναγνωρίσω-μεν δύο περιόδους, τὴν σχηματολογικὴν, πρὶν ἐφευ-ρεθῇ ἡ φωνή, καὶ τὴν κυρίως δακτυλογικὴν, ἀφ' οὗ εὗρέθη.

Ἀλλ' ἂν οὐ ἡ φωνητικὴ γλῶσσα εὗρέθη, τινὰ ἔθνη συνέλαβον τὴν ἰδέαν ν' ἀπομνημονεύωσι καὶ διὰ γραφῆς τὰ λεγόμενα. Ἀντικείμενα λοιπὸν τινα ἴσως ἐσημεῖω-σαν εἰκονικῶς, οἷον ἐχάραττον μορφήν λέοντος, ὅταν ἤθελον νὰ γράψωσι τὴν λέξιν Λέων. Ἀλλὰ ὁμοῦς, τὰ πλεῖστα, ὅλα τὰ ῥήματα, ὅλοι αἱ ἀρρηρημέναι λέξεις, καὶ τέλος, κατ' ἀναλογίαν καὶ αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἐ-

(*) Δικαί' Ἀδάμ νὰ μὴ παρήγῃται ἐκ τοῦ α καὶ β ἁ μ α, οἰο-ναι ὁ ἀδάμας, ὁ ἰσχυρὸς, Εὐά δὲ ἐκ τοῦ ε δ α, ἡ καλή, καὶ Ἐ δ α μ ἐκ τοῦ ε δ α, ὁ τροποδότης κήπος; Ἑλημονήσμεν τὸς ἐκ τοῦ κ α-ν δ ο φ ω τ ος παραγωγὰς ἐκείνας;